

EDINOST

„EDINOST“
izhaja po trikrat na teden v šestih izdankih ob torekah, četrtekah in sobotah. Zjutranje izdanje izhaja ob 6. uri zjutraj, večerno pa ob 7. uri večer. — Obojno izdanje stane: za jeden mesec . . . 2.00, za tri mesece . . . 5.00, za pol leta . . . 10.00, za leto . . . 18.00. Na naročbo brez priložne naročilnice se ne jemlje ozir. Posamične številke se dobivajo v prodajalnicah tobaka v Trstu po 20 nč., izven Trsta po 25 nč. Sobotno večerno izdanje v Trstu 4 nč., izven Trsta 5 nč.

Oglaš se računa po tarifu v petiti; za naslove z debelimi črkami se plačuje prostor, kolikor obsega navadnih vrstic. Poslana, osmrtnice in javnozahvale, da- mači oglaš itd. se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu: ulica Caserma št. 13. Vsako pismo mora biti frankovano, ker nefrankovana se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglase sprejema upraviteljsko uradno pisarno: ulica hšt. 3, II. nadst. Odprište reklamacije so prosto poštnine.

V edinosti je moč!

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

Po deželnozborskih volitvah na Kranjskem.

V poslednjem članku smo govorili o politično-narodnih načelih in nazorih vodstva konservativne stranke na Kranjskem. Jasno je, da se s takimi nazori ne moremo identifikovati, ako se nočemo izneveriti stvari, za katero se bori naš list od prvega začetka svoje ustanovitve. In jako jako se nam dozdeva, da mnogokateri starejši člen duhovščine kranjske ni ravno navdušen v svojem srcu za ta načela, oporeka pa jim ne očitno, ker ga veže strankarska in morda tudi stanovska disciplina! (Prosimo pa še jedenkrat: nikar ne pozabite, da govorimo o političnih in narodnih nazorih! Kajti sicer bi utegnili nastati nespornostim.)

Mnogokateri duhovnik bi si želel — te vere nam ne iztrže nikdo iz srca — tja nazaj, kjer je stal pred 20 leti se svojim političnim in narodnim čustvom. Ta vera je sicer jako blazilna za nas, ker nam utrja nado, da danes ali jutri vendar nastane reakcija v konservativni stranki, ali za sedaj moramo računati z dejstvom, da se vsa konservativna stranka identifikuje z nazori svojega vodstva. Ako pa se mi, kakor že povedano, ne moremo identifikovati z nazori vodstva, se logično ne moremo identifikovati tudi se stranko samo, soglasujočo z vodstvom.

Stvar bodi jasna na vse strani, da se jedenkrat nehajo kriva podtikanja; svet naj izve, da pregraja, ki loči pokrajinske Slovence od konservativne stranke na Kranjskem, ni verske, ampak narodne naravi, in je sploh tudi ves sedanji boj na Kranjskem — in naj se oporeka temu, kolikor se hoče — bolj politične in po velikem delu osebne, nego pa verske naravi. In tudi to dejstvo je tolažilno. Žalostno je sicer, ako narodni napredek ovirajo politični in osebni prepri, toda še veliko žalostnejše bi bilo, ako bi med nami res zija propad verskega prepri. Osebna nasprotstva se ublažijo polagoma, glede na politične nazore smemo gojiti nado, da se premene po zbitrenju pojmov, ali kjer gre v resnici za versko načelo, tam ni misliti na pogajanja, na bližanje ali sporazumljenje, dokler ni odločen boj.

Razlogov za tak verski prepri ni pri nas, ako nočemo po vsej sili zamenjevati morebitnih pogrškov in neprevidnosti pri javnih glasilih s splošnim čustvom naroda.

Mi pa moramo računati vedno le z maso, ne pa s posamičniki. Po takem dela konservativna stranka veliko krivico, ako izvaja iz okolnosti, da ta ali oni narodni mož ni posebno ognjevit v svojem verskem čustvo- vanju ali je morda zagrešil brezskrbnost nasproti duhovskemu stanu, ako izvaja iz te okolnosti, da je narodno čustvo sploh v navskrižju z verskim čustvo- vanjem; konservativna stranka greši, ako meni, da je radi takih neveselnih dogodkov

zadobila pravico, brisati narodno stvar iz svojega programa! V svojedobnem boju med Mlado in Staroslovenci se je tudi iskri- lo dokaj, ali prednica današnji konservativni stranki ni niti mislila na to, da bi radi tega izrekla svoj „anathema“ proti narodni stvari.

Pa še nekaj, slavna konservativna go- spoda: položite roko na srce in izprašajte svojo vest, da li se niso tudi na vaši strani dogajale brezskrbnosti, da li niso bile čisto krive ne- premissljenosti na vaši strani, da so se slednjič, zadeti na svoji časti in na svojem ugledu, spozabili na nasprotni strani? Često ste tudi vi pozabljali na svetopisemski rek: „Ne stori drugim, kar ne želiš, da bi drugi tebi storili!“ Ako ste pa bili agresivni vi, ne smete se čuditi, da vam na nasprotni strani niso nastavili drugega lica, ampak so vam pošteno povrnili, ne milo za drago, am- pak pljusko za pljusko.

Temu v dokaz hočemo vam navesti kon- kretne slučaje iz najnovejše dobe. Gosp. dr. Šusteršič, konservativni kandidat za mestno skupino Kranj-Skofjaloka, kazal se je silno ogorčenega radi napada v „Slov. Narodu“ na njegovo spoštovano osebo. Oni napad je bil zares hud in odkrito bodi povedano, da nam ne prija takov ton; ali istotako odkrito bodi povedano, da predložil napad v „Slovenca“ na narodnega kandidata v isti mestni sku- pini, g. Globočnika, ni bil nič manje silen in oduren po svojem tonu, kakor tudi g. dru. Tavčarju ni ni najmanje prizanašala konser- vativna stranka. Da, ravno v boju proti dru. Tavčarju je prodira elementarno silo o- sebnosti in navedenega kandidata na Kranjskem!

Iz kratka: grešilo se je in se še greši na obeh straneh. In mi podpišemo besede, ki jih je napisala celjska „Domovina“ v svoji zadnji številki: „Surova agitacija pri volitvah, hujškanje proti raznim stanovom, je obžalo- vanja in obsojanja vredno. Če pomislimo, kam pridemo, ako ljudstvo zgubi vse spo- štovanje do duhovščine, odvetnikov, notarjev, zdravnikov itd., da bode v njih videlo le pijavke, ki se rede od kmetijskih žuljev. Potem je konec sedanjemu društvenemu redu. Naravno je, da na to delujejo socialni de- mokratje, a da se poštene slovenske stranke poslužujejo že takih sredstev pri agi- tacijah, je pa naravnost neumevno. Dotičniki bi se gotovo zgrozili, ko bi pomislili na po- sledice, ki jih utegne imeti tako brez- vestno pečetje.“

Tako je! Pri zadnjih deželnozborskih volitvah so se rabila ne le nedovoljena, am- pak tudi zelo nevarna sredstva. Taka sred- stva utegnejo postati nevarna tudi za stranko, ki jih je prva rabila. Gledé na nekatera sredstva, ki so se rabila na konservativni stvari povodom zadnjih volitev, hočemo pov- zdigniti v prihodnjem članku svoj svarilni glas. Ker pa nam je vsikdar le za narodno stvar, hočemo navesti le par tacih vzgledov, ko sredstva niso bila nevarna le konservativni

nasprotni stranki, ampak tudi narodni stvari sami! A že danes hočemo zaklju- čiti ta-le članek z apostrofo do konser- vativne stranke na Kranjskem: „Ako stre- ljate v gozd s kanoni, ne smete pričakovati, da bi vam iz gozda odmevala nedolžna pastirska pesem! Est modus in rebus — velja tudi za vas!“

Politiške vesti.

V Trstu, dne 6. decembra 1895.

Državni zbor. Poslanska zbornica je včeraj prešla v podrobno debato o zakonu glede rudniških nadzornikov. Posl. Lien- bacher je stavil nujni predlog, da je na- prositi predsednika, naj predloži izkaz o se- stavi sedanjih odsekov in o udeleževanju po- slancev pri sejah. Nujnost se je odklonila, vendar je obljubil predsednik, da da tiskati take izkaze. Nujni predlog posl. Pern- storferja, naj vlada predloži zbornici načrt volilne reforme, pride danes v razpravo.

Generalno poročilo proračunskega odseka pravi, da so se državni dohodki od leta 1899 višali za 2% na leto. Višanje držav- nih dohodkov je štirikrat več nego množenje prebivalstva. Škoda pa, da nam poročilo ni povedalo, v koliko se je povišalo v tej dobi tudi splošno blagostanje.

K notranjemu položaju. Jako važno vest imamo danes: pri namestništvu v Pragi je nastala baje kriza. Namestniku grofu Thunu se je položeno toli otežkočilo, da za- resno misli na odstop, a na njegovo mesto da pride jeden nadvojvo- da. Prvemu delu te vesti ne oporekajo službeni listi, pač pa drugemu. Nikdo ne ve torej, kako misli vlada rešiti to krizo, le toliko se glasi, da je grofu Badenju na tem ležeče, da zadovolji Nemce in Mladočehe.

Pogajanja radi zopetnega vstopa Hrvat- sko-slovenskega kluba v Hohenwartov klub so se odložila baje zato, ker se vrše se- daj pogajanja za združenje prvomenovane skupine se skupino Spinčić-Laginjevo. Ko se reši to vprašanje, pride še le na vrsto vpra- šanje združenja s Hohenwartovim klubom, v kojem bi vživali hrvatski in slovenski po- slanci nekako samostojnost ob narodnih vpra- šanjih.

Tako se glase te za nas važne vesti, za koje pa ne sprejemljemo nikako odgovo- nosti, ker nimamo nikakega izvirnega poro- čila o tem.

Slednjič javlja „Reichspost“, da bode prihodnji torek v Gradcu konferencija, pri koji se bodo posvetovali o vprašanju izstopa štajerskih poslancev iz Hohenwartovega kluba.

Dobrota državnih matie. Kdor še ni uverjen o velikanskih dobrotah cerkvene politike ogerske vlade, oziroma židovsko- liberalnega gospodstva, temu povemo, da

suh in prazen najin dijaški žep! Reši me, spiši kaj senačnega, saj si vendar že kaj doživel, videl in slišal, ako mi skoro kaj ne pošlješ, zapusti večina naročnikov moj list in jaz sem — bankrot! — V nadi, da me uslišiš, sem itd.

Tako mi je pisal prijatelj urednik. Rad sem ga imel že od nekdaj, ko sva še lju- bila skupaj isto pripravnikarico in skupaj opevala njene „sladkotajne čare“. Težko mi je bilo, a prijateljska ljubezen je prema- gala vse pomisleke; sedel sem torej in spisal v par dneh iz svojega življenja nekaj vsak- danjskih prizorov. Hliniti se nisem znal tedaj; resnica, realnost v umetni obliki mi je bila deviza v mojem pisateljevanju. Razume se torej, da sem v onih nesrečnih „Prizorih izza malomestja“ pisal skoro le olepšano latino,

bode vodstvo matie po državnih organih stalo davkoplačevalce malenkost 4 mili- jonov goldinarjev. Davkoplačevalci so baje kar iz sebe samega veselja, da so se za tako bagatelo znebili tistih krutežev iz duhoven- stva, ki so popred volili matice — zastoj!

Le tako naprej, čim hujše, tem bližje bode polom. Tudi na Ogorskem velja zakon, da poči struna, ako je preveč napeta, tudi tam napenjajo židje malo prehudo — struno potrpežljivosti krščanskega ljudstva.

Jedini prijatelj! Hujše ne bi bil mo- gel nikdo obsoditi naroda madjarskega nego je to storil ogerski poslanec Ugron. Ako je to res, kar je rekel Ugron, potem so Ma- djari izključeni iz evropske družine in pri- pravljajo naj se polagoma za izselitev v A- zijo! Toda čujte, kar je rekel Ugron: Koristi Ogorske so najtesneje spojene z onimi Turčije. Turčija je jedini pravi in odkri- tosrčni prijatelj Ogorske (to je: Madjarov).

Ubogi oni narod, ki ima le take „jedine prave“ prijatelje — takemu narodu ni več pomoči. Kdor je navezal usodo svojo na bar- barstvo, za tega ni več prostora sredi civi- lizacije.

Stambulov obsojen! Stambulov je obsojen. Posvetnemu sodniku je tega človeka sicer odtegnila roka morilčeva, ali nad deli njegovimi se zgraža danes vsa Evropa. In sodba je grozna. A ta sodba ne zatemnjuje samo spomina na pokojnega Stambulova, ampak zadevuje vse ono novinstvo evropsko, ki je radi spekulativnih namenov omogočalo svojim velikim uplivom, da je ta nasilnež tako dolgo mogel vršiti svoja grozodejstva in da se je mogel pri vsem tem — človeku sili v lica rudečica srma in jeze, ko misli na to — še ponasati pred vsem svetom kot velik do- brotnik in osvoboditelj svojega naroda. Na- vadnim ljudem je sicer dolžnost prizanašati spominu pokojnikov, toda tu sodi zgodovina o politiku.

Dne 4. t. m. je izšlo poročilo one komi- sije, koji je bilo, po nalogu sobranja, pre- iskovati o nestevilnih pritožbah proti vladan- ju Stambulova. In kar nam pripoveduje poročilo, je upravi grozno; človeku se kar lasje ježe, ko čita o grozodejstvih moža, koji je užival brezpogojno zaupanje svojega vla- darja in pred kojim je zaslepljena Evropa snemala svoje klobuke. Mi nismo mogli od- pustiti Stambulovemu, da se je drzno posta- vil med narod bolgarski in njega največega dobrotnika, ki je rešil istega iz spon never- nikov in barbarov — ali da je Stambulov nava- den zločinec, tega ne bi bili mislili. Sodili smo, da Stambulova goni le nebrzdana častila- komnost in politično šarlatanstvo, sedaj pa vidimo, da ga je gonila najgnusnija sebičnost — da je posezal po lasti naroda bolgarskega, po njega svobodi, po njega svetinjah.

V kratkih potezih hočemo povedati tu, kar pravi poročilo.

Takoj začetkom svojega vladanja uničil

katero sem nekako fotografiral po posamez- nih znanih mi tipih; tako sem sestavil slahka in naglo v skupino nekaj scen, kažočih vso smešnost, nadutost, najvino, lažnjivost in sebičnost bahatih malomeščanov, ko so si po vsem svetu priložno jednaki. Ker pa i naj- zanimivejše življenje ne podaja celotnih „ro- manov“, moral sem sevé mnogo posameznosti zvariti in združiti v svoji domišljiji v skupine, ki se niso niti poznale, in razdružiti druge, ki so si bile v resnici kot srajca in koža...

Bilo je zvečer tistega dne, ko je došel v naše mestec prijatelj list. Zdelo se mi je, da se prav čedno čita moj spis, in v srci sem sklenil, da spišem o priliki še kaj „izza malomestja“.

(Dalje prih.)

PODLISTEK.

§. 19.

Črtica izza mučeniških dnij pisateljevanja Mil. Tička. (Dalje.)

Tiček je odprl svoja usta in govoril tako-le:

„Bil sem tedaj še nezkušen mladenič, ko sem dobil od svojega bivšega kolege, redak- torja nekega slovenskega lista, sledeče pismo: Tiček moj!“

Ako se ti ni še posušila še tista tro- hica možgan, katere smo slutili včasih v tvoji glavi, reši me iz silne zadrege! Vroče je in vsi sotrudniki mojega lista so pospali; uvodne članke moram pisati sam, politični del sam, dnevne novice sam in razne vesti sam. Samo brzojavke mi pošilja sem ter tja

skopi korespondenčni bureau, a večino še teh prepisem in pokradem. Veš torej, da so anonce moja jedina tolažba; zato jih ponatiskujem z največimi črkami v najbolj fan- tastičnih okvirih! A „Podlistek“ je že par tednov prazen! Pred dvema mesecema sem prejel od nekega zadnjega mrvico sentimentalno elegičnega romana, katerega junak in juna- klinja se sredi morja odpeljeta v balonu v zrak ter se baš 6000 m. nad zemljo „usta na ustih“ zadušita s poljubi. Gotovo origi- nalen samomor! To je bilo zadnje „lepo- slovno“ delo v mojem listu. Poslej sem po- natiskoval različne prestave iz starih letni- kov različnih drugih slovenskih listov, dokler me niso nahrulili dotični predstavniki in protestujoči čita-elji. In sedaj je moj „Pod- listek“ suh in prazen, kakor je bil včasih

je Stambulov svobodo volitev po činih nasilstva, zapiranja opozicijskih kandidatov in po udušenju vsake kandidature, ki ni bila njemu po volji. Odpirala so se pisma, kratila se je osebna svoboda — zločinci so uživali velike ugodnosti. Ogromne svote je plačeval Stambulov za ogleduhe — tudi ženske. Dal je zapreti celo patrijarha Klimenta. Pri oddajanju dobav za vojsko oškodoval je Stambulov državo za veliko milijonov. Stambulov si je prisvajal denar iz državnih blagajn. Iz raznih pritožb navaja poročilo celo slučaje oropanja na premoženju. Poročilo predlaga, da naj se biviš ministrski tovariši Stambulova stavijo pod zatožbo ter zaključuje z izjavo, da je bilo vladanje Stambulova zgolj — tiranstvo!

Ubogi narod bolgarski, ki si bil toliko let izročen na milost in nemilost takemu tiranu!

Rusija in Poljaki. Službeni „Varšavski dnevnik“ je priobčil te dni članek, v kojem priporoča, da naj se, poleg gojenja ruskega jezika, tudi poljskemu jeziku in literaturi dovoli nekajen razvoj.

To kaže zopet, da sedanji car hoče dobrohotnostjo odvrniti Poljake od njih srda do Rusije.

Ustaja na otoku Kuba. Otok Kuba je tako razsežen kakor n. pr. vsa Francozka. Ako pridenemo k temu, da je silno težko na toli obsežnem prostoru proganjati lokave ustaše, ki so sedaj tu sedaj tam, pojasnili smo, zakaj španjska vojska toli dolgo ne more udušiti ustaje, dasi je na Kubi sedaj 100.000 mož španjske vojske. A španjcem preti še druga nevarnost. V severni Ameriki se bolj in bolj oživljajo simpatije za ustaše in širi se menenje, da je iste pripoznati kot vojskujočo silo. Ako pride do tega, nastanejo nepovoljne razmere tudi med Španjsko in Združenimi državami. Ali Američanom se bolj in bolj prikljublja geslo: Amerika Američanom!

Različne vesti.

Mestni svet tržaški. Predsinočnem imel je naš občinski zastop, kakor smo že objavili, svojo XXII. letošnjo javno sejo. Predsedoval je župan dr. Pitteri, prisotnih bilo je 37 svetovalcev. Po odobrenju zapisnika XXI. javne seje prečitati so pismi, s katerima se zahvaljujeta na imenovanju nova občinska uradnika Cerne (Črne) in pa Cairola Rascovich. Zatem je povedal župan, da je prosilo 34 občinskih uradnikov, naj jim mestni svet opusti potrebne višje šole (katariki seveda niso obiskovali), da jih pomanjkanje potrebnih študij ne bi oviralo v promaknjenju. To prošnjo izroča župan magistratu in pa delegaciji na proučenje in poročilo. Potem je zbor soglasno odobril predlog, da se vpelje plinova razsvetljava v mestni klavnic. Cevi za dovajanje plina naj gredo preko Škedenja. To delo bo stalo (po predvidenih stroških) 17.773 gl. 41 nč. Gospoda pa se nadeja, da bodo ti stroški kmalu pokriti in da bodo potrošeni denar celó lep dobiček, kajti gotovo bodo potrebovali mnogo plina tamošnji industrijski zavodi in zasebniki.

Poročevalec asesor Parovel je zatem prečital obširno poročilo, odnosno ponudbo, da bi se velika vojašnica, pekarija, kadetna šola in vežbališče premestili iz mesta pod Škedenj. V svojem bistvu je stvar ta-le: Podvzetnik Julij Dannecker predložil je mestnemu svetu že junija meseca 1892, da hoče zgraditi pod Škedenjem blizu mestne plinarne potrebna poslopja za vojašnico in razširiti sedanji vojašnici v ulici Fontana in v Rojanu. Vse to delo stalo bi okolo 1.500.000 gl., včevši svoto za nakup potrebnega zemljišča, pa 1.800.000 gl. Podvzetnik Dannecker je pripravljen položiti 10% jamčevine ter se obvezuje, da dokonča v 3 letih potrebna dela. Občina bi si pridobila z odstranjenjem velike vojašnice, vežbališča, kadetne šole itd. 54.769 štirjaskih metrov svobodnega zemljišča, katero bi mogla prodati vladi za zgradnjo nove justične palače. Občinski matematici pa so izračunili, da bi imela občina 39.598 gl. izgube na leto, ako bi se vojašnice preložile iz mesta, toda kljub temu bi mestna delegacija vsprejela ponudbo, ako bi mogla skleniti z vojaškim erarjem primerno pogodbo.

O tej ponudbi vnela se je živahna, dolga razprava, tekom katere jo predložil svetovalec dr. Ventura, da naj zbor preide na dnevni red preko Danneckerjeve ponudbe. Konečno je zbor vsprejel z veliko večino glasov pred-

log svetovalca Venture in s tem pokopal Danneckerjevo ponudbo. Ob 9 uri 15 min. je župan zaključil sejo, ne da bi bil zbor nadaljeval razpravo o proračunu.

Mudi časi se bližajo, o tem ni dvombe več. Celó vojska je morda že pred durmi. Usodepolna znamenja se pokazujejo na obzorju. Med diplomati in državniki vse vre in kipi, armensko vprašanje je stopilo v akutno stanje, sultanove preiskovalne komisije so se spravile na noge in že stikajo po azijski in evropski Turčiji, da-li ne bi našle kje malo peska, ki ga hote, po stari in lepi navadi turških birokratov, natrositi v oči starike Evrope. Angleška je odkrila svoje krščansko srce in hoče po vsej sili rešiti siromašni Armence iz turškega jarma — seveda noče pozabiti pri tem svojih koristi — sultan dela opozicijo vsej Evropi ob tistem šmentanem vprašanju nameščenja drugih stajcijskih ladij tam ob divnokrasnem Bosporu, Francozi napivajo Rusom in Rusi Francozom, Italijani kar ne pridejo ven iz svojih slavnih zmag v naselbini eritrejski, Crispi in Lina menda še nista povrnila svojih dolgov pri rimski banki, med slovenskimi konservativci se je jel kazati duh upornosti proti poslancu Klunu, temu stebru državniške modrosti grofa Hohenwarta, in mestni zastop tržaški se ravno kar pripravlja, da zgradi velikansko shrambo, varno pred požarom, za — svoje deficite itd. itd. Nagromadilo se je torej toliko netiva, da je nevarnost že skrajna za evropski mir. Najusodniši dogodek pa se je dogodil dne 5. t. m. iz kojega moramo sklepati, da stojimo na pragu epokalnih dogodkov — — — — — gospod odvetnik Martinolich je odpotoval na Dunaj! Črno na belem stoji ta senzacionalna vest v včerajšnjem „Mattinu“. Današnja poročila javljajo, da so padli kurzi na vseh evropskih borzah, ko se je razširila vest, da je g. Martinolich kar iznenada odpotoval na Dunaj!

Toda šalo na stran! Mar ne vidi uredništvo „Il Mattina“, da se dela le smešno in tako nepotrebno osebno reklamati?!

Če pa je to res potrebno, po tem takem pa bomo morali redno naznanjati tudi mi: dr. Gregorin se je odpeljal v Sezano — dr. Gregorin se je povrnil iz Sezane. — Zakaj naj ne bi tudi mi Slovenci „delali zgodovine“, zakaj naj ne bi tudi mi malo premikali sveta?!

„Slogina“ šola v Gorici in pa tržaški „Mattino“. Umevno je, da je o vprašanju gledé slovenske ljudske šole v Gorici znil svojo tudi tržaški „Il Mattino“, a umevno je tudi, da je ta „nepriustranski konservativci“ zavil resnico po stari svoji navadi in sporočil o shodu slovenskih starišev v Gorici — laž. Saj poznamo vsi „Mattinovo“ „resnico“, kadar kaj poroča o Slovencih! In to pot ni povedal vernim čitateljem nič manj nego šest lažij v jedni sapi! Trdil je, da so shod slovenskih starišev sklicali gorški Slovenci „intransigenti“, da so isti zlobnili tudi stariše iz okolice, da je bilo zborovanje v neki gostilni, da se je zborovanja udeležilo le par očetov iz okolice, da so zborovalci nedostavno platoniško protestovali in da niti razumeli niso tega, proti čemer naj protestujejo in slednjité, da so dotični „protest“ skovali oni, ki stojé skriti za kulisami. — Na vse te laži doposlali so sklicatelji shoda, štirje slovenski očetje, „Il Mattino“ rezeke popravek na temelju tiskovnega zakona, katerega je „pravicoljubni“ „Mattino“ moral objaviti sebi v sramoto in zasmeh. Sicer pravijo, da skušnja človeka izuči, toda „Mattinovec“ ne izuči nikakoršna, še tako britka izkušnja, kajti obsedla jih je strast in navdaja jih mrznja do Slovencev.

Pogreb veterana izza dóbe Radeckega. Kakor smo sporočili te dni, umrl je dne 4. t. m. nenadoma 83 letni zasebnik Henrik Herdelendy, rodom Madjar. Pokojnik boril se je leta 1848. in 1849. še pod slavnim Radeckim, leta 1867. pa je odpotoval z vojsko pok. cesarja Maksimilijana v Meksiko. Kljub visoki svoji starosti bil je Herdelendy jako navdušen za veteransko društvo. Kadar koli je društvo nastopilo v opravi, stari Herdelendy ni zaostal. Pogreb pokojnega „veterana veteranov“ vršil se je predvčerajšnjem. Na čelu spreveda korakali so častni členi veteranskega društva, c. kr. namestniški svetovalec baron Wintschgau, okrajni glavar dr. Hochegger in polic. viši komisar Karol Frainer, zatem društveni predsednik Mahorič z vsem odborom. Poveljnik tukajšnjega pešpolka št. 87. dovolil je, da je o

pogrebu svirala vojaška godba mrtvaške koračnice. Truplo je blagoslovil drugi društveni podpredsednik don Pahor.

Razpisana služba. Pri tukajšnji okrajni bolniški blagajni izpraznjeno je mesto računarskega oficijala. Plača je 700 gl. na leto. Prošnje do 20 t. m.

Iz odvetniške zbornice. Glavnim substitutom umrlega odvetnika dr. Henrika Ferjancicha (Ferjančiča) je imenovan odvetnik dr. Josip Luzzatto.

Tržaško zdravstveno društvo (Società Triestina d'Igiene) vabi na redni občni zbor, ki boče nocoj točno ob 7 in pol uri v veliki dvorani borznega poslopja. Dnevni red: 1. Dopolnilna volitev členov društvenega zastopstva. Volitev predsednika. — 2. Priobčila.

„Sokolov“ Miklavžev večer. Opozarjamo naše občinstvo v zadnje na „Miklavžev“ večer, ki ga priredi nocoj telovadno društvo „Tržaški Sokol“ sodelovanjem „Slovanskega pevkega društva“ in „Sokolovih“ tamburašev v društveni telovadnici (na vogalu ulice Amalia in Farneto). Vspored je izbran ter obeta mnogo zabave velikim in malim otrokom. Početek točno ob 8. uri. Vstopnina za člane „Sokola“ 20 nč., za nečlane 40 nč.; „Sokol“ v društveni opravi in otroci so prosti vstopnine.

Kdor nameruje obdariti svojo deco potom „Sokolovega“ Miklavža, pošlje naj dotična darila v omotu, na katerem sta napisana ime in priimek otroka, še danes ob 3. do 6. ure pop. v „Sokolovo“ telovadnico.

Posebnega priporočila menda ni potreba, kajti „Sokolovi“ Miklavževi večeri so med slovenskim občinstvom tržaškim že na glasu kot zabavni večeri v pravem smislu besede. Nadejamo se zatorej tudi letos velike udeležbe.

Iz Podgrada nam pišejo dne 4. decembra: Velikanska razburjenost je danes v Podgradu. Ljudje iz vse vasi so zbrani pred hišo mesarja in trgovca „Petrolja“. Prišli so žandarji iz Bistrice in z njimi železniški magazinér iz Trnovca, preiskali mesarjevo trgovino, odvzeli mu 2 vreči in pol bele moke, shranili jo pri županstvu, Bazetovega brata Jandreta vklenili in odpeljali v zapor v Bistrico. Ljudje pa so silno nejevoljni kričali, da se kaj takega ne bi dogodilo, ako bi bila stvar poštena. —

Dne 27. novembra zginile so 4 vreče bele moke iz magazina železniške postaje v Trnovem v času, ko je magazinér imel opravila pri vlak. Magazinér bil je suspendiran. Revez iskal je moko povsod, celó do Obrova je prišel! Včeraj pa je doznal, da je moka pri Bazetu Deklevi v Podgradu. Prišel je prosit, naj vrnejo moko. A bil je pošteno opsovan od „deklet“ Ane Šajna, katera že 20 let zvesto služi Bazetu.

Danes so prišli torej žandarmi z magazinerm, našli omenjeni dve vreči in pol in konstatovali, da je poldruga vreča moke že odprodana.

Baze in njegova „dekla“ imela sta vse mogoče izgovore, a prišla sta v skrajna proslovja. Ker se bo stvar obravnala pri sodišču v Bistrici, je vse radovedno na končni izid. —

Z ozirom na tukajšnje razmere naj omenjamo, da je Baze Dekleva eden najodličnejh pristašev Marottove stranke, da je z vso silo deloval in kričal za to stranko, meneč, oprt na svojih par statokov, da boče vse drlo za njim. In njegova „dekla“! Ta je delovala z najostudnejm psovanjem!

Sodnijsko. Zasebni učitelj Adolf B. izvabil je tukajšnji knjižarni Schimpff l. 1892. konverzacijski leksikon, vreden 108 gl. B. je rekel knjižgotržen, da je v službi v Gmeimbückovi šoli ter da boče odplačeval ceno leksika v mesečnih obrokih po 5 gl. Komaj pa je B. dobil dragoceno delo, pobral je svoja kopita ter pobegnil iz Trsta. Pozneje pa se je iz Benetk povrnil v Trst. Tu so ga zaprli. Predvčerajšnjem stal je pred tukajšnjim sodiščem, obtožen goljufije. Obtoženec se je izgovarjal, da ni „ušel“ iz Trsta, ampak da je odpotoval v Benetke, ker je tam dobil službo. Knjige da ni prodal, ampak da jo je izročil v pohoro nekemu prijatelju v Milanu. Obrokovi da ni plačal knjižarni Schimpff iz jednostavnega vzroka, ker ni imel denarja. Sodišče ga je obsodilo na tri mesece težke ječe. — Dne 20. oktobra t. l. razgrajal je 33letni vratar in čevljar Josip Umek v Kravosevi gostilni, ulica S. Giovanni. Revše

bilo je pijano in vinski duhovi udarili so mu tako v glavo, da se je ponosno nazivaljal „taljana“, Slovincem pa je pridejal vsakršnih izbranih psov. Ker se pijanec nikakor ni dal pomiriti, pozval je gostilničar strazarja, toda tema se je Umek upiral in opoval tudi nju. Predvčerajšnjem dobil je junaški „taljan“ iz Ljubljane Josip Umek dva tedna strogega zapora.

Policijsko. 24letnega brivca Alojzija Močiča iz Trsta, pristojnega v Postojno, zaprli so, ker je na sumu, da je oskrnil 9letno I. R. — 23letnega čevljarja Ivana Grbca iz Postojne so prišli, ker se je vrnil v Trst, dasi je bil že izgnan od tu. — Polovili in zaprli so minolo noč 4 razgrajalce in 2 pijani ženski. — Na Miklavževem trgu v ulici S. Caterina prišli so 5 mladenčev, ki so kradli igrače. — Postreznico Marijo Silič iz Gorice, stanujočo v ulici del Rivo hšt. 6, so zaprli, ker je osleparila Avgusto Krističev, iznajmljevalko postelj v ulici delle Beccherie hšt. 12, za 5 gl., katere je iztirjala od neke ženske in jih zapravila. Poleg tega je postreznica Silič ukradla Krističevi raznega perila itd., vrednega 15 gl.

Koledar. Danes (7.): + Ambrozij, škof; Agaton, muč. — Jutri (8.): II. adventna nedelja, Predčisto spočetje Marije Device. — V ponedeljek (9.): Sir, škof; Valerija, dev. muč. — Zadnji krajec. — Solnce izide ob 7. uri 30 min., zatoni ob 4. uri 12 min. — Toplota včeraj: ob 7. uri jutraj 6.2 stop., ob 2 pop. 10.5 stop. C.

Najnovejše vesti.

Gorica 6. Italijanski zlikovci so včeraj pomazali poslopje Slogine šole. — Govori se, da okrajni glavar Bosizio zapusti svoje mesto v Gorici.

Dunaj 6. Namestnik češki, grof Thun je dospel na Dunaj.

Dunaj 6. Sinoči je razsajal tu silen vihar. Mnogo šip je bilo pobitih in opoko je metalo se streh in trgalo je table trdk. Nekoliko oseb je bilo ranjenih.

Lvov 6. V mestni skupini Kolomea je bil včeraj izvoljen državnim poslancem dr. Trachtenberg namesto glasovitega rabi Blocha.

Monako 6. V Holzkirchenu je navstal včeraj požar, ki je uničil 38 hiš in cerkev.

Trgovinske brojavke.
Budimpešta. Pšenica za je-en 7.11 7.13
Pšenica za spomlad 1896 6.83 — do 0.84. Oves za je-en — — — — — RA za spomlad 6.15 6.17 Koruza za oktober — — — — — maj-juni 1896 4.48 — 4.48
Pšenica nova od 78 kil. f. 6.70 — 6.80 od 79 kil. f. 6.75 — 6.85 od 80 kil. f. 6.80 — 6.85 od 81 kil. f. 6.90 — 7.00 od 82 kil. f. 7.00 — 7.05 — — — — — je-en 5.80 — 5.85; prosa 5.40 — 5.75 ri nova 6.80 — 6.90
Ponudbe srednje; nobenega kupca. Trg mlačen, cene padajoče — Vreme: dež.
Praga. Nerahinirani sladkor f. 13.40 za januar 13.60, za maj 14.10 rastóče.
Praga. Centrifugal novi, postavljen v Trst in v celno vred odpošiljatev proen f. 81. — Con cassé 32 — 32.25 Centroni 33 — 33.25. V glavah (solidi) 32.50 — 33. jako stalno
Havre. Kava Santos good average december 89. — za april 89. — mlačno.
Hamburz. Santos good average za december 78. — za mare 69.25 maj 67.50 cene mirne.

Dunajska borza 6. decembra 1895			
	včeraj	danes	
Državni do g. v papirju	100.30	100.40	
„v srebru“	100.30	100.40	
Avstrijska renta v zlatu	121.10	121.30	
„v kronah“	99.95	99.90	
Kreditne akcije	374.95	374.50	
London 10 lat.	121.45	121.60	
Napoleoni	9.62½	9.65	
20 mark	11.85	11.88	
100 italj. R.	45.15	45.20	

Izgubil se je

„notiz“ na potu od Barkovelj do kavarne „Alla stazione“. „Notiz“ je bil sicer prazen in obrabljen, vendar je velike vrednosti za lastnika. Kdor ga je našel, naj ga odda Via S. Francesco št. 16 II. nadstropje. Dotičnik dobi nagrado 2 gl.

Kranjske klobase

se prodajajo v žganjariji na vogalu ulice Torrente in ulice S. Francesco.

Krémarmem in drugim prodajalcem daje se navadni skonto.

JAKOB ŠTRUKELJ - TRST
via Caserma št. 16 uhod piazza della Caserma.
(nasproti veliki vojašnici).
prodaja po neverjetnih nizkih cenah vsakovrstna angleška
kolesa (bicykle)
Zastopstvo koles „Raleigh“ iz tovarne „Raleigh Cycle Co. Ltd. Nottingham Angleško“ in koles „Adler“ iz tovarne H. Kleyer Frankfurt.
Kolesa „Raleigh“ in Adler so svetovno znana, poslednja rabijo se v nemški vojski.
Kolesa pošilja se na deželo in na vse kraje brez vseh stroškov.
Sprejemamo popravila vsakovrstnih novih in starih koles in živalskih strojev.
V zalogi nahajajo se vsakovrstna orodja in priprave za kolesa.
Zahtevajo naj se ceniki!